

AZƏRBAYCAN GÜNƏŞ KİMİ DOĞDU!

Bu bir xalq qəzetidi

www.adalet.az

ADALET

Qurucusu:
Adil Minbaşiyev

Gündəlik hüquq qəzeti

Qəzet 1990-cı ilin
iyulundan çıxır

№ 150 (5810) 11 noyabr 2020-ci il

Qiyməti 30 qəpik

Ali Baş Komandan xalqa müraciət etdi

Əziz həmvətənlər, əziz bacılar və qardaşlar.
Bu bəyanatın tarixi əhəmiyyəti var. Bildirməliyəm ki, bu bəyanat videokonfrans şəklində imzalanmışdır və ilk mərhələdə 3 ölkənin başçısı bu videokonfrans vasitəsilə bəyanatı imzalamalı idilər. Ancaq son anda Ermənistan baş naziri bundan imtina edib. Bu, müəyyən dərəcədə başadüşüldür. Çünki faktiki olaraq bu bəyanat Ermənistanın hərbi kapitulyasiyası deməkdir. Ona görə bu bəyanatı videokonfrans formatında Rusiya Prezidenti və mən imzalamışam və bu bəyanat rus dilində tərtib edilmişdir. Mənim burada imzam var, bu sənəd bu imzalamadan sonra Rusiya səfirinə təqdim edilib və Rusiya və Ermənistan dövlət, hökumət başçıları bu sənədi imzalayacaqlar.

Bir daha demək istəyirəm ki, Ermənistan baş naziri Paşinyanın bu hərəkəti başadüşüldür. Halbuki hesab edirəm ki, hər bir insan öz əməllərinə görə cavab verməlidir. Hər bir insan hətta onun üçün, ölkəsi üçün ən ağır, ən kritik vəziyyətdə özünü hörmət saxlamalıdır. Onsuz da Paşinyan bunu imzalayacaq. Biz onu məcbur etdik. Ancaq onu hansısa bağlı bir yerdə, qapalı bir yerdə, kameyalardan uzaq bir yerdə qorxaqcasına, namərdcəsinə imzalayacaq. Öz xoşu ilə bunu imzalamır. Bunun - dəmir yumruğun hesabına imzalayır!

Bu bəyanat bizim şanlı qələbəmizdir. Şadam ki, bu gün bu müjdəni Azərbaycan xalqına verirəm. Hesab edirəm ki, bu bəyanatın imzalanmasının səbəblərindən biri də dünən qeyd etdiyimiz parlaq qələbəmizdir, tarixi qələbəmizdir, Şuşanın işğaldan azad edilməsidir, Şuşa Qarabağın tacıdır! Şuşanın azad edilməsi həm böyük siyasi, həm böyük strateji, eyni zamanda, çox böyük mənəvi mənə daşıyır. Biz Şuşaya qayıtdıq, biz Şuşanı qaytardıq, biz Şuşada yaşayacağıq və işğaldan azad edilmiş digər bütün torpaqlarda həyat qaynayacaq. İnsanlar o torpaqlara qayıdacaq, orada yaşayacaq, insanlarımızın 30 illik həsrətinə son qoyulur.

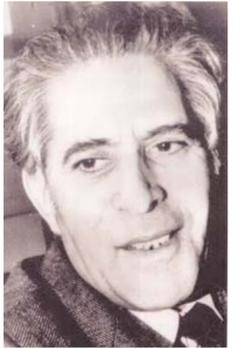
Hesab edirəm ki, bu bəyanatın imzalanmasının səbəbi noyabrın 9-da - Dövlət Bayrağı Günündə bizim növbəti şanlı hərbi qələbəmiz olub. Çünki noyabrın 9-da 72 yaşayış məntəqəsini Azərbaycan Ordusu işğalçılardan azad edib. Şuşanın azad edilməsi, noyabrın 9-da 72 yaşayış məntəqəsinin azad edilməsi və sentyabrın 27-dən bu günə qədər 300-ə yaxın yaşayış məntəqəsinin azad edilməsi ilə Ermənistan ordusunun belini qırılmışdır.

(ardı 2-ci səhifədə)

Məmməd Araz

Vətən desin!

Bu gün gerek
Hər anımız Vətən! - desin!
Qılıncımız, qalxanımız
Vətən! - desin
Ölənlərin əvəzinə
Qalanımız Vətən! - desin.
Vətən! - desin
Qəlbimizin hər duyğusu,
hər vurğusu
Vətən! - desin.
Fərqi yoxdur, harda olaq,
Zamanımız, məkanımız
Vətən! - desin
Çox yatdıq, çox mürgüledik,
Qoca millət!
Mürgüledik: qoşa-qoşa
Dağlarımız oğurlandı.
Çaylarımız, göllərimiz
oğurlandı.
Düzlərimiz, çöllərimiz
oğurlandı.
Oğurlatdıq!
İndi saysaq saya sığmaz,
Daha nələr, nələr oğurlanıb.
Yer üstündə xəzinələr,
Yer altında dəfinələr
oğurlanıb!
Qoca millət, hər andımız,
Amanımız,
Əgər varsa,
Zərrə qədər imanımız,
İmanımız Vətən! - desin
Hər yaxşımız, yamanımız
Vətən! - desin
Əli kəsik, dili kəsik
Uşaqlar var - hələ dustaq,
Körpə dustaq Vətən! - deyir.
Bu nə külək, bu nə bulud,
Bu nə yağış, bu nə qardı?
Didərginlər üzərində
susub durdu,
Vətən! - dedi,
Mürgülüşən, qoca millət:
Daha möhkəm, daha ötkəm
gəlsin səsin,
Vətən! - desin
Qoca millət, Bu gün gerek
Hər anımız Vətən! - desin.

Məzahir ƏHMƏDZADƏ

BÜTÜN ACILARIN UNUDULMASI...

Ermənilər məlum və ya hələ tam məlum olmayan havadarlarının qucağında oturub həmvətənlərimizi doğma yurd-yuvalarından didərgin salanda, daha da quduzlaşmış Qarabağımızı işğal edəndə, düzünü deyim ki, bu xəyanətə əvvəl-əvvəl təəccüblənmişdim. Axı biz onların keçmiş xəyanətlərini bağışlamışdıq. Qismən və ya müəyyən bir yaddaş şifresi çərçivəsində...

Türkiyəmiz də məlum erməni xəyanətlərinin qisasını aldıqdan sonra onları layiq olduqları yerdə otuzdurub bağışlamışdı. Ancaq onlar sonradan "vətənlərindən" ucalan "Genosid!" sədalarına giclinəcə də olsa qoşulduqlarını, qoşulmadıqlarını?

İndi biz Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə Qarabağı işğaldan azad etməkdəyik. Mənfur düşmənin bütün istiqamətlərdəki ən ləyaqətsiz təxribatlarına baxmayaraq Cəsur və Qüdrətli Ordumuz hər gün yalnız son məqsədə doğru irəliləyir. Belə bir məqamda təbii ki, insanların gələcək günlər də düşündürür. Biz yaxın vaxtlarda, lap yaxın vaxtlarda Böyük Qələbə Sevincimizi yaşayacağıq. Hələ ürəyimizdən daha nələr keçdiyini demirəm. Haqqımız çadır bütün bunları da düşünməyə. Eyni zamanda mətbuatda "Torpaqlarımız işğaldan azad edildikdən sonra ermənilər Qarabağda qalmaq istəsələr, biz onları yenə də Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları kimi qəbul edib mehriban (?) yaşayacağıq, yəni unutmaq istəyəcəyik olub keçənləri, bütün xəyanətləri?" kimi fikirlər də yer alır. Sözsüz ki, bu fikirlər mütləq istək kimi söyülməyib, yazılmır. Bəlkə də xalqımızın tolerantlığına, kişiliyinə, bağışlaya bilmək xarakterinə, altruizminə işarə vurulur. Hər nədirsə, bu müharibənin özü qədər mürəkkəb və qeyri-adi hislər doğurur.

...Mən Ağdamdan keçib Füzuliyə, Cəbrayıl gəndə yenə də (hələlik həmin adla yazacağam) Martuni döngəsindəki doqquz mərtəbəli binanın yanında hansısa bir Aşotla salamlaşmalıyımmı?

Bakıdakı ermənilər ailə adamlarıdır. Hamısı birlikdə 30 min nəfərə qədər olsalar da, tək-tək paylaşılıb tükənməyə məhkumdurlar. Dinc əhali (?) deyib mərhəmət hissimizə qarışacaq əgər, onda Xankəndində, Martunida, Hadrutda... yenə də ev-ev, məhəllə-məhəllə ermənilərlə üz-üzə gələcəyik. Artıq bizə tam aydın oldu ki, rastlaşdığımız hər hansı bir erməninin ən azından düşüncəsində, canında-qanında var illərlə üstümüzə tuşlanmış xainlik və namərdlik silahları. Tarix bunu Türkiyə və Azərbaycana neçənci dəfə sübut etdi. Bu toplum bizlərdən kənar olmalıdır...

...Göyçay rayonu Dağlıq Qarabağdan ən azı 150 km uzaqda yerləşir. Ermənilər keçən əsrin əvvəllərində Bakıdan tutmuş Azərbaycanın bir çox yerlərində olduğu kimi Göyçay şəhərinə də divan tutublar, qırqın törədiblər. Türk qaradaşlarımız köməyə vaxtında gəlib çatmasaydı, Allah bilir, bu xəyanətlərin sonu necə olacaqdı. Onlar da neçə-neçə şəhid veriblər Göyçayın Ermənilərdən xilas olması üçün. Bir çoxlarının şəhid məzarları da qalır və ehtiramla ziyarət olunur indi də. Məlum səbəblərdən son illər yazmaq çox asanlaşmış. Sovet dövründə - 1983-cü ildə "Baş daşında adın hansı?" adlı bir məqalə dərc etdirdi bilmişdim bu olaylar haqqında. İlk dəfə indi açıqlayıram: mənə və bütövlükdə ailəməzə açıq-gizli zərbələr vuruldu bu yazıma görə. Başqa bir vaxt geniş şəkildə açıqlayaram hamısını.

90-cı illərə kimi Göyçayda üst-üstə 25-30 sifir erməni, 30-35 də qarışıq erməni ailələri ola-olmaya. Onların əksəriyyəti yerli camaatla daim xoş ünsiyyətə can atıb, gediş-gəliş həvəsində olubdur. Görürsünüzmü, 50 minlik şəhərdə (o illərin rəqəmləridir) və 110 minlik rayonda elə də nəzərə çarpan fakt deyil. İndi fikir verin. Əhəlinin qida sağlamlığı üçün ən vacib obyektlərdən biri olan Yağ-süd-pendir zavodu erməni Levonun əlində. Kiçik də olsa aeroportun rəisi Aşot Petrosiyandır. Rabitə şöbəsinin teleqram (!!!) şöbəsinin rəisi Orfeniya (bu ermənidən çox yunan adına da oxşayır). Rus məktəbində ibtidai siniflər üzrə müavin Janna Qriqoriyevna. Bizim tay-tuşumuz, uşaqlıqda birlikdə futbol oynadığımız Onik... Biz onun toyunu etdik, öz istəyi ilə azərbaycansayağı bir toy. Süleyman Abdullayevin, Aftandil İsrailovun ən məşhur vaxtlarında yaxşı oğlan kimi tanıdığımız Onikin çox dəbdəbəli toyu! Eybi yox, o yüksək vəzifəli və yüksək rütbəli bir həmyerlimizlə də dostluq edirdi o vaxtlar. Əlisahib Orucovla. Bir də gördük Levon da, Aşot da, Orfeniya da, Janna da bir-bir yoxa çıxırlar - o mənfur "Miatsium" sədaları altında. Bir də gördük həmin o "yaxşı oğlan Onik" firsətli erməni akademiklə, Aqanbekiyənlə bir yerdə...

...Yazının bu hissəsinə çatdıqda bəlkə də həyatın ən xoş və möcüzəyə bənzər anı!

Şuşa!!!
Bütün dərdləri, ağır-acıları, xəyanətləri, arxadan vurulan zərbələri bir az da olsa unuduran möcüzə sədalı o şirin xəbər!

P.S. Son illərin və ayların bütün ağır-acısını azaldan, yarıları məhəmmət olan qələbə xəbərlərinin ən şirini, ən dadlısı Şuşamızda bayrağımızın dalğalanması xəbərindən sonra o vaxt tamam dəyişməmi? Başladığım mövzunu onsuzda davam etdirəcəyəm. Çünki ibrət üçün indən belə daha çox vacibdir.

Hələlik isə xəstəliklərimə dərman olan, heç cür başa düşmədiyim münasibətləri unuduran Qarabağ qələbələrini, Şuşa sevincimizi yaşamaqda yam...

... Düz 30 ildir ki, biz işğal altında olan torpaqlarımızın azad olunmasını gözləmişik... Düz 30 ildir ki, hər axşam yuxularımıza Füzuli girib... Şuşa girib... Kəlbəcər girib... Laçın girib... Zəngilan girib... Qubadlı girib... Ağdam girib... Və hər dəfə yuxularımızın nə vaxtsa çin olmasını gözləmişik. Və Allaha dua elmişik ki, o günü bizə qismət elsin! Allah-Taala Azərbaycan

bayaq dediyim kimi, o döyüş bölgəsində gördüyüm, hiss etdiyim nə vardısa, hamısını "İsti-İsti" "Ədalət" in oxucularına çatdırıram. Və mən xoşbəxtəm ki, Füzuli, Cəbrayıl artilleriya atəşinə tutulanda, mermi "yağışına" qərç olanda cəbhə bölgəsində olan insanların yanında olmuşam. Allaha and olsun ki, gecələr yatdığım kənd atəşə tutulanda heç tüküm də terənməyib. Əksinə, düşün-

Bax, Şuşa da həmin şəhidlərin və qeyrətli Azərbaycan əsgərlərinin hesabına yağıldan xilas olub. Yas məclisində bu sevincli anları yaşamaqla bir daha insanlar böyük qələbəmizə inanırdılar və böyük qələbəmizi bizə o şəhidlər bəxş elədilər. Onların qanı tökülən yerdə güllər bitəcək, çiçəklər açılacaq, yaşəmənlər boylanacaq, xarı bülbül o şəhidlərə əbədi bir nəğmə oxuyacaq. O nəğmə ki, Azərbaycan xalqı düz 30 ildir ki, onun həsrətində olub. Və həsrətində olduğumuz sevinc axır ki, 10 milyonluq xalqın qapısını döydü. Bəlkə də xalqımız uzun illərin tarixində belə sevinməmişdi. Bu sevinci bizə Ali Baş Komandan İlham Əliyev və Azərbaycan Əsgəri yaşatdı. Allah onları qorusun!

Yuxarı Yağlıvənd

Füzulinin demək olar ki, oktyabrın 9-na qədər işğal altında olan bütün kəndləri Azərbaycan Ordusu tərəfindən azad edilib. O kəndlərin azad edilməsi zamanı hər bir Azərbaycan əsgəri, hər bir

Belə ki, Sovet dövründə Füzuliyə kim raykomun birinci katibi olunurudusa, həmişə ona tövsiyə edilirdi ki, çalış sevidəhmədlilərlə dil tap. Onlarla dil tapa bilsən, işləyə biləcəksən. Dil tapmasan, çətin ki, rayonda baş çıxara bilsən. Bu camaat çox zəhmətkeş, fərasətli, qoçaq insanlardı. Həmişə də haqqı nahaqqa verməyiblər. Əgər Seyidəhmədi biləsə ki, filan şey həqiqətdir, onun

bölgəsinə getməyə inkan vermir. Mən isə postdakı polis polkovnik-leytenantı ilə söhbət edirəm. O da sənədlərimə baxır, jurnalist olduğunu bilir, şəxsiyyət vəsiqəsini gözdən keçirir, Bəhmenli sözünə diqqət yetirir, sonra göstəriş verir ki, bir daha sənədləri yoxlayın, maşının yük yerinə baxın, müəllimi buraxın gətsin. Şəhid qohumunun yas məclisinə gedir. Yenidən sənədləri polis əməkdaşları yoxlayırlar, maşının yük yerinə baxır-

BÖYÜK QƏLƏBƏ

xalqına çox böyük bir siyasi liderlər qismət ələyib. Onlardan biri Ulu Öndər Heydər Əliyevdir, digəri isə Ali Baş Komandan, prezident İlham Əliyev. Azərbaycan xalqı xoşbəxtədir ki, onun İlham Əliyev kimi dünya şöhrətli prezidenti var. Əgər Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan dövlətçiliyini qoruyub saxlamışdısa, parçalanmaqdan xilas etmişdisə, İlham Əliyev işğal altında olan torpaqlarımızı Azərbaycan Ordusu ilə azad etməklə tariximizdə yeni bir qızıl səhifə yazdı. Bu qızıl səhifə Füzuli oldu... Cəbrayıl oldu... Qu-

müşəm ki, bu yaşda şəhid olsam belə, özümü xoşbəxt sayardım. Və Allah-Taala heç şəhidliyi də hər adama qismət eləmir. Sevdii və seçdiyi insanlara qismət eləyir şəhidliyi...

... Şuşanın erməni işğalından azad olunması xəbərini mən Füzuli rayonunun Böyük Bəhmenli kəndində şəhid Elçin Tehran oğlu Süleymanovun 40 məclisində eşitdim.

Saat 01:00 radələrində Ali Baş Komandan İlham Əliyev Fəxri Xiyabanda Ulu Öndərin məzarını və Şəhidlər Xiyabanını ziyarət edəndən sonra xalqımıza müraciət

badlı oldu... Zəngilan oldu... Hadrut oldu... Şuşa oldu... və ən nəhayət, Ağdamımız, Laçınımız, Kəlbəcərimiz bizə qovuşur. Xalqımız üçün çoxdan gözlədiyimiz möhtəşəm bir sevinc yaşandı. O sevinci biz hər gün, hər saat gözləyirdik. Və bu sevinci də bizə Ali Baş Komandan İlham Əliyev və Azərbaycan Ordusu bəxş elədi. Allah-Taala həm Azərbaycan Prezidentini, həm də Azərbaycan Ordusunu qorusun!..

Şuşanın sevinci

... Müharibənin başladığı ilk gündən - sentyabrın 27-dən noyabrın 8-nə qədər mən bir jurnalist olaraq hər həftə öz doğma yurdum Füzuliyə gedirdim. Orda əsgərlərimizlə, mülki əhəlimizlə görüşüb yazılar hazırlayırdım. Və bir həftə Füzuliyə getməyəndə özümü çox narahət hiss eləyirdim. Sanki orda olmadığımı görə, çox vaxt nəse itirdiyimi düşünürdüm. Nə az, nə çox bu müddətdə düz 8 dəfə mən döyüş bölgəsində - Füzulidə, Cəbrayılda olmuşam. Və

Azərbaycan oğlu çox qəhrəmancasına döyüşüb. Zərəfatı, elə kəndlərimiz var ki, yüksəkliklərdə olduğu üçün onları azad etmək asan deyildi. Çünki həmin yüksəkliklərdə ermənilər düz 30 ildir ki, möhkəm istehkamlar tikmişdilər. Və bu istehkamları da ələ keçirmək üçün yüksək peşəkarlıq, döyüş qabiliyyəti, şücaət lazım idi.

Və bu şücaəti Azərbaycan əsgərləri göstərməyi bacardılar. Və Yuxarı Yağlıvənd Füzulinin son azad olunan kəndləri arasındadır. Bu kəndin çox zəngin və qədim bir tarixi var. Yüksəklikdə yerləşən bir kəndə hansı düşmən ayaq basıbsa, gec-tez burnu əzilib, ağızı cırılıb qoyulub qulağının dibinə. Mən bu kənddə 1991-92-ci illərdə çox olmuşam.

Füzulinin sabiq polis rəisi, çox qeyrətli və vətəni sevirən Binnət Məmmədovla dəfələrlə bu kənddə ermənilərə qarşı birgə döyüşdə iştirak etmişəm. Xüsusən də payız-qış aylarında hava yağışlı və soyuq olduğu üçün bu dağ kəndində döyüş aparmaq daha çətin idi. İndi də həmin kəndin payız fəslinin qoxusu burnumdadı. Yüksəkliyi azad edəndən sonra orda termosdan çay içməyimiz və səngərdə bir tike çörək yeməyimiz heç vaxt yadından çıxmayan, həm də 1992-ci ildə Füzuli polisinin şücaətidir.

Yuxarı Yağlıvəndin çox istedadlı ziyalıları olub. Onlardan biri də istedadlı şair, yazıçı-publisist, mənim dostum və böyük qaradaşım Seyran Sexavətdir. İndi Seyranın nə qədər sevindiyini mən yaxşı bilirəm.

Çünki o, bütün qəlbi və ruhuyla bu torpağa bağlıdır. O, Şuşa da alınanda sevinib, Füzuli də işğaldan azad olunanda fərəhlənib, Cəbrayıl, Qubadlı, Zəngilan yağılardan təmizləndə də fərəh hissi yaşayıb.

Çünki insan 70-i adlayandan sonra elə hər an böyüyüb boya-baş çatdığı torpaq haqqında düşünür. Şükürlər olsun ki, Seyran Sexavətin və onun doğmalarının kəndi də erməni işğalından azad olundu. Gözün aydın olsun, ustad! Gedib o kənddə özünə bir ev tikəsən.

Yuxarı Seyidəhmədlilər o qədər sevinirlər ki...

Yuxarı Seyidəhmədi Füzulinin elə-belə kəndlərində deyil.

başına güllə sıxsan da yolundan döndərə bilməyəcəksən. Çünki onlar həmişə ağa ağ, qaraya qara deyiblər. Və öz hüquqlarını da tələb etməyi bacarıblar. Mənim də Yuxarı Seyidəhmədiyə çox yaxın dostlarım var. Onlardan biri də

Aqətdir. Nə az, nə çox, düz 25 ildir onunla çörək kəsirəm, dostluq eləyirəm. Hətta ailəmi, uşağımı onun yanında qoyub harasa getmişəm və çox vaxt da maşınla uşaqları harasa aparmağa ona etibar eləmişəm. Onun etibarına, dostluğuna söz ola bilməz. Bunu ona görə xatırlayıram ki, Füzulinin kəndləri işğaldan azad olunanda tez-tez onunla telefon əlaqəsi yarırdırdı. Onların kəndində ermənilər çox möhkəm bir istehkam tikmişdilər. O istehkam düz 40 gün tab gətirdi. 40-cı gün Azərbaycan Ordusu 100 milyonlarla dollar dəyərində olan bu istehkama darmadağın elədi və orda olan erməniləri it kimi gəbərdi. İndi

üçün qanundur. Və mən də sevinirəm ki, cəbhə bölgəsində belə möhkəm qanun var. Elə qayıdanda da yenə həmin postda maşınımızı saxladılar, yük yerinə baxdılar, bizə "yaxşı yol!" - deyib yola saldılar. Bu gün böyük QƏLƏBƏ-Dİ! Və bu böyük QƏLƏBƏ-Nİ bizə Ali Baş Komandan və Azərbaycan Ordusu bəxş edib. Bu gün kimin üzünə baxırsansa, sevinc hiss edirsən... Kiminlə söhbət edirsənsə, Şuşadan danışırs... Füzulidən söhbət edir... Laçından söz açırs... Qubadlıni, Zəngilani... Laçını, Kəlbəcəri xatırlayırs... Bundan böyük sevinc ola bilməzi?

Biz bu sevinci düz 30 il gözləmişik... Düz 30 il Füzuli demi-

Yuxarı Seyidəhmədi də rahat nəfəs ala bilər. Çünki Azərbaycan Ordusu bu torpağa ayaq basıb və bu torpaqda yağılara diz çökdürüb...

Yoldakı post

Hacıqabul-Horadiz yolunun Ağcabədiyə çatan hissəsində polis postu qurulub. Burda yolun biri Ağcabədiyə uzanır, digəri isə Bəyləqan, Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan, Qubadlı istiqamətinə gedir. Və postda da daxili qoşunların və polis əməkdaşları xidmət aparırlar, hamını bir-bir yoxlayırlar. Bizi də yoxlayırlar, sənədlərimizə baxırlar, sonra da deyirlər ki, müəllim, sizi buraxa bilərik, qayıdın Bakıya.

Və çoxlu sayda insanlar Bakıya qayıdırlar. Çünki sənədləri cəbhə

şik... Laçın demişik... Şuşa demişik... Kəlbəcər demişik... Düz 30 il bu gününün gəlməyini səbirsizliklə, həsrətlə gözləmişik!.. Bu gün bütün Azərbaycan xalqını sevinirdi. Gözün aydın, Azərbaycan! Gözün aydın, Dünya Azərbaycanlıları! Gözün aydın, Türk xalqı! Allah Ali Baş Komandan İlham Əliyevi, Azərbaycan Ordusunu qorusun! Allah böyük qaradaşımız Türkiyəni, Cümhurbaşkanı Rəcəb Tayyib Ərdoğanı, Türk Dövlətini və bütün Türk Dünyasını qorusun!..

Faiq QİSMƏTOĞLU
Əməkdar jurnalist
"Ədalət" in xüsusi müxbiri
Bakı-Füzuli-Yuxarı Yağlıvənd-Yuxarı Seyidəhmədi-Horadiz-Bakı

Layihənin istiqaməti: Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin, milli adət-ənənələrinin, elm və mədəniyyətinin təbliği

№ 126 (2160) 11 noyabr 2020-ci il

GÖRÜNÜŞÜ DƏ TƏBƏSSÜM BAĞIŞLAYAN SƏNƏTKAR

Bu yazını qələmə almaq mənim üçün bir az nostalji duyğularla baş-baş qalma demək oldu. Ona görə ki, onu həm həyatda görmüşəm, həm səhnədə... Hələ bunların hər ikisindən öncə də ekranda... Radioda da səsinə eşitmişəm. Bütün bu fikirləri mən taniyanlar kimi qələmə alıram. Amma bu xatirənin özündə də bir təbəssüm, bir işıq var. Adama elə gəlir ki, indi qapı açılacaq və o, öz təbəssümüylə otağa daxil olacaqdır. Yəqin ki, yaşlıların, bütövlükdə isə onu tanıyanlar fikirlərlə razılaşırlar. Və bu fikir də belədir:

- Xalq artisti Hacıbaba Bağırov görünüşüylə təbəssüm doğururdu. Onun göz önünə gətirilməsi artıq gülüşün dodağa, çöhrəyə qonması deməkdir.

Bəli, bu gün barəsində xatirələr danışılan, oynadığı rollar, yaratdığı obrazlar, çəkildiyi filmlər onu yaşadır və

bu yaşayın sənətkarın heyət yolunu yaddaşımızda təzələyir. Çünki Hacıbaba Bağırov əsl səhnə ustası kimi, peşəkar aktyor kimi, bütövlükdə gülüşün ustası kimi ürəklərə, həm də sənət tariximizə öz adını yazıb, öz möhürünü vurubdu. Hacıbaba Bağırov o sənətkarlardan idi ki, onun kifayət qədər tamaşaçısı, pərəstişkarı var idi. Və üstəlik, Hacıbaba Bağırov elə bir sənətkar idi ki, onun yaratdığı obrazların özləri də ebedi yaşayacaq qazanıbdı. Yeni ustad sənətkar öz qəhrəmanını filmlərdə deyildiyi kimi o qədr dərəcəyə çatdırırdı ki, tamaşaçı ona özünə inandığı kimi inanırdı və onun həmin obrazını təkcə içərisinə daxil olması yox, həm də obrazı öz içərisinə köçürməsi bütün parametrləri ilə Hacıbaba Bağırovun sənətkar diapozonunu müəyyənləşdirirdi. Açıq şəkildə görünürdü ki, aktyor öz ifa etdiyi obrazı ya-

şatmaq, özü də həmişəlik yaşatmaq istəyir. Və bu istəyi o qədər enerji və bilgi sərf etməklə yarırdı ki, öncə dediyim kimi, onun qəhrəmanları dipdiri olurdu.

Bir anlıq gözümüzün önünə Hacıbaba Bağırovun heyət yolunu götürək. Onun tərcümeyi-halı digər həmkarlarından fərqlənirdi. Görünür, bunun özü də mərhum sənətkarımızın yaradıcılığına öz təsirini göstərmiş, onun heyətində müəyyən rol oynamışdı. Bax, bu mənada tərcümeyi-halını vərəqlədiyimiz Hacıbaba Bağırov Sovet dövrünün bütün uşaqları kimi orta məktəbdə istedadı ilə fərqləndiyindən şəhərin pionerlər sarayında dərnək üzvü olub, dram parçalarının ifasında o da öz qabiliyyətini nümayiş etdirib. Onun öz yaşlıları arasında bu cür önə çıxması təbii ki, bu informasiyanın yayılmasına da səbəb olub və günlərin birində görkəmli rejissorumuz Adil İsgəndərov pionerlər sarayına qonaq gələrkən xalq şairi Səməd Vurğunun "Vaqif" pyesinin tamaşaçıları sırasında olub. Elə Vaqifi izləmək də böyük rejissorumuz gələcəyin böyük aktyorunu kəşf etmək imkanı verirdi. Həmin tamaşada Hacıbaba Bağırov Vidadi rolunu oynayırmış. Çox yığcam, epizodik rol olsa da, Hacıbaba Bağırov öz ifasıyla böyük rejissorun qəlbine yol tapıb və Adil İsgəndərov onu teatr studiyasına dəvət etdi. Bu dəvət xalq artisti Hacıbaba Bağırovun heyət yolunda yandırılan ilk yaşıl işıq idi. Belə ki, teatr studiyasına dəvət alan Hacıbaba Bağırov məhz Adil İsgəndərovun rəhbərliyi altında böyük səhnəyə gədən yolunu və

bu səhnənin yolçusu olacaq aktyorun öz sənətinin sirlərini öyrənməsində bacardığını qısa bir zamanda nümayiş etdirə bildi. Adil İsgəndərov özünün rejissoru olduğu tamaşalara məmnuniyyətlə onu dəvət edir və hər tamaşadan, hər çəkilişdən sonra Hacıbaba Bağırovun ifasında səhnə uğurları özünü büruzə verir, onun yeni cizgiləri üzə çıxırdı. Paralel olaraq bu ifalar Hacıbaba Bağırovun ürəkdan bağlandığı sənətə rəfər çəkir və sənət də onun heyət kredosuna çevrilirdi.

Bəli, artıq Bakı tamaşaçıları, eləcə də paytaxta qonaq gələn teatrsevənlər Hacıbaba Bağırovu tanımağa başlamışdılar. Düzü, xalq artistinin heyatının müəyyən bir dövrü də ölkənin cənubundakı böyük şəhərlərimizdən olan Lənkərana bağlıdır. Hacıbaba Bağırov Lənkəran teatrının səhnəsində də öz desti-xəttini nümayiş etdirərək öz tamaşaçı sevgisini qazana bilmişdi. Bundan sonra o, Azərbaycanın daha bir qədim şəhərində, Gəncədə işini davam etdirmişdi. Belə ki, öz yeni obrazları ilə diqqəti çəkən və hər bir tamaşadan sonra alqışlarla qarşılanıb, alqışlarla səhnədən yola salınan Hacıbaba Bağırovun Gəncədəki fəaliyyəti də bu qədim şəhərin sakinlərinin yaddaşına yazılmışdı. Bütövlükdə isə Azərbaycanın iki böyük şəhərində, yeni Lənkəran və Gəncədə kifayət qədər tamaşaçı sevgisi qazanan Hacıbaba Bağırov yenidən Bakıya, ölkə paytaxtına dəvət alır. Təbii ki, bu dəfə o, Azərbaycan Dövlət Musiqili Komediya Teatrının aktyoru olur. Və bəribaşdan qeyd etmək yerinə düşər ki, ölkənin Dövlət Musiqili teatrının ta-

rixində Hacıbaba Bağırovun adı böyük bir xətt kimi keçir. O, bu teatr tarixinə öz adını həmişəlik yazıbdı.

Tarixi vərəqləyəndə, daha doğrusu, Hacıbaba Bağırovun heyət yolunu gözəndən keçirəndə onu da öyrənirik ki, xalq artistinin Dövlət Musiqili Komediya Teatrına gəlişi 1962-ci ilə təsadüf edir. Hesablamalara görə, yeni Hacıbaba Bağırov sənət yolunu araşdıraraq teatrşünasların verdiyi bilgiyə görə, ömrünün 26 ilini bu teatra həsr edən Hacıbaba Bağırov musiqili komediya teatrının səhnəsində 50-dən çox obrazı canlandıraraq, onu dipdiri şəkildə tamaşaçı qarşısına çıxarırdı. Və bu obrazların hər biri də tamaşaçıya dipdiri təbəssüm bağışlayıb. Həmin obrazların adlarını çəksək, onda görürük ki, Hacıbaba Bağırov böyük Üzeyir Hacıbəyovun "Arşın

mal alan" əsərində yaratdığı Sultan bəy, "O olmasın, bu olsun"da Məşədi İbad, Zülfüqar Hacıbəyovun "Əlli yaşında cavan" əsərində Orduxan, xalq artisti, böyük və unudulmaz bəstəkarımız Süleyman Ələsgərovun "Həmişəxanım" pyesində Cəbi Cüməzadə, "Hardasan ay subaylıq" tamaşasında Novruzəli və digər rollarıyla öz tamaşaçılarına gülüşə qarışdırdı.

(ardı növbəti sayımızda)

Əbülfət MƏDƏTOĞLU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA KÜTLƏVİ İNFORMASIYA VASİTƏLƏRİNİN İNKİŞAFINA DÖVLƏT DƏSTƏYİ FONDUNUN MALİYYƏ YARDIMI İLƏ

Dünya nə qədər sussa da...

Daşaltı şəhidlərinin qisası alındı!

Düz 27 sentyabrın torpaqlarımız uğrunda döyüşün əsərlərini əsil qəhrəmanlıq nümunəsi göstərir. Bu nümunəni xalqımız görür, əhsən deyir, dünya da görür, haqq işimizə əhsən deməliyəm susur! Boş veririk dünyanı, əsas olan odur ki, Allah da haqqın tərəfində, haqqın yanında!

İçlərində vicdanı olanlar həqiqəti gizlətmir, ya vicdanının səsini qulaq asır, ya da heyrdən qeyri-ixtiyari da olsa ağızlarına aldıqları suyu atırlar. Məsələn, son günlər sosial şəbəkələrdə onları müşahidə edirik. Amerikalı jurnalist və analitik İrina Tsukerman: "Ermənistanın Azərbaycanın mülki əhəlisinə və yaşayış sahələrinə hücumu ölümlə nəticələndi. Bu,

şəhid olmuş hərbiçilərimizin dəfn mərasimindən ailə üzvlərinin şəklini paylaşıb: "Soyqırım, işğal və təcavüz."

BMT layihələrində Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri üzrə pakistanlı ekspert, Pakistan-Azərbaycan Məzunlar Birləşməsinin təsisçisi Qaiser Navab: "Şübhəsiz Qarabağ Azərbaycandır...Pakistanlı Gənclər davam edən Qarabağ münaqişəsində Azərbaycana birmənalı şəkildə, hərtərəfli dəstəkləyirlər."

İsraili yazıçı və jurnalist Petr Lyukimson isə sosial şəbəkə hesabından paylaşım edərək Ermənistanla Azərbaycan arasındakı münaqişənin həm qədim, həm müasir tarixindən xəbərdar olmayan heç bir zaman bu regionda olmamış insanların birmənalı şəkildə Ermənistanın tərəfində dayanmalarını pisləyib. O bildirib ki, "Hərbi əməliyyatların Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş, yerli əhəlisə qovulmuş əzəli torpaqlarında aparılması faktı onları narahat etmir". Bəli, üstümüzə gələn, bizi haqsız çıxartmağa çalışanlar da kifayət qədərdir.

hərbi cinayət və insan haqlarının istismarıdır. Azərbaycan torpağı Ermənistan tərəfindən BMT-nin çoxsaylı qətnamələri pozularaq qanunsuz olaraq işğal edilmişdir".

Fransız tarixçi Maksim Qayin sosial şəbəkə hesabındakı paylaşımında Ermənistanın əsl simasını ifşa edərək Azərbaycana dəstəyini nümayiş etdirib: "1994-cü il danışıqları heç bir nəticə vermədi. Azərbaycan Yerevan rejiminin ögürlədiyini geri qaytarır."

Banqladешli jurnalist Marzia Mumu Xocalı soyqırımını, Ermənistanın 2020-ci ilin iyul ayında hərbi təcavüzü zamanı evləri dağılmış dinc sakinlərin və

mənistan təcavüzkarlığına, erməni vəhşiliklərinə susanlara, vicdansızlara. İndi isə kimin necə düşünməyindən, necə danışmasından asılı olmayaraq Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında şanlı Azərbaycan Ordusunun keçirdiyi döyüş əməliyyatları uğurla davam edir. Bayraq günü isə uğurlarımıza daha çox uğur əlavə edilir.

Bunu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Twitter səhifəsində də qeyd etdi. Prezident Cəbrayılın Qalacıq, Mollahəsənli, Əsgərxanlı, Yuxarı Nüsüs, Aşıq Məlikli, Niftalılar, Qoror, Çələbilər, Qubadlıın Qaramanlı, Xəndək,

Həmzəli, Mahrızlı, Hal, Ballıqaya, Ulaşlı, Tinli, Xocahan, Boyunqor, Qaraqoyunlu, Çərəli, Hacıli, Hüseyinbəyli, Saracıq, Zəngilinin Sobu, Qaraqöz, İsgəndərbəyli köndlərinin, Bartzəşəbəsinin, Bartzəstratəji yüksəkliyinin (2300 metr), Stırt yüksəkliyini (1370 metr), Şükürataz yüksəkliyinin (2000 metr) və əlavə 5 adsız strateji yüksəkliyin, Xocavəndin Mets Tağlar, Salakotın, Zoğalbulaq, Arağül, Tağavard, Böyük Tağavard, Zərdanaşen, Şəhor, Xocalının Şuşakənd, Muxtar, Daşaltı, Füzulinin Aşağı Güzdək, Qovşatlı, Mirzəcəmalılı, Şəkərcik, Mərdinli, Şıxlı, Qaraməmmədli, Dövlətlərli köndlərinin də işğaldan azad edildiyini yazdı.

Daşaltının qisası, Hamar xalanın vəsiyyəti...

Bütün yaşayış məntəqələrinin azad edilməsi məni və milyonlarla azərbaycanlı sevinc göz yaşlarına boğdu. Xüsusən, ötən il Daşaltının erməni təminatçısı "Daşaltı əməliyyatı" uğursuzluğundan yənişürməyə başladım. Yəqin ki, heç kim 1992-ci ilin yanvar ayının 26 -da uğursuzluqla başa çatıb və tarixdə "Daşaltı əməliyyatı" kimi qalan o faciəni unutmayıb: Daşaltıya daxil olan Azərbaycan tağmaları düşmənin pusqusuna düşərək tamamilə məhv edildi. Kəndə daxil olmuş bir neçə tağım isə xeyli itki verərək geri çəkildiyi bildi. Rəsmi məlumatlara görə, Daşaltı əməliyyatında Azərbaycan Ordusu 90 nəfərdən artıq itki verib, bundan başqa onlarla əsgər hələ də itkin düşmüş sayılır.

Qonşumuz, Ağdam rayonu Baş Qərənd kəndindən olan Hamar xala

ölan günə qədr Daşaltı əməliyyatında itkin düşmüş oğlu Məhərrəm Abbasovun adını dilindən düşürmədi. Hatta o biri övladlarına vəsiyyət etdi ki, əgər Məhərrəm dünyanı dəyişsə qədr tapılmazsa, haqqında dəqiq bir məlumat alınmasa, onun da rəsmini mənim başdaşma həkk edin ki, oğlum gözümün qarşısında olsun.

O faciəvi əməliyyat zamanı şəhid edilmiş 90 hərbiçinin dünyasını dəyişmiş anaları bu dünyaya son dəfə həsrətə baxıb, gözələndə ümidi ölüb, sonra torpağa qarışıblar.

Abbasov Məhərrəm, Abdullayev Azad, Abdullayev Nürəli, Abdullayev Ramin, Abutalıyev Eyvaz, Ağayev Rəfiq, Ağayev Yusif, Bayramov Kamil, Bayramov Orxan, Bayramov Vaqif, Əhmədov Riyad, Bünyadzadə Ərəstün, Camalov Elman, Əliyev Hidayət, Əlizadə Faiq, Məmmədov Məhərrəm və digərləri ruhunuz şad olsun! Azərbaycan Ordusunun əsgər və zabit heyəti sizin qisasınızı ermənilərdən aldı! Hamar xala kimi oğlunun qisasını alndığını görəndə ana ruhları rahat oldular, hətta sevinçlə də deyərdim! Qanımız yerdə qalmadı əziz şəhidlər!! Qisasınız alındı, şəhid anaları!

Yaşasın müzəffər Ordumuz və Ali Baş Komandanımız!

Əntiqə Rəşid "Ədalət" qəzetinin Qarabağ bölgəsi üzrə xüsusi müxbiri

Şəhid dostunun torpağından öpən hərbiçi

Ağcabədi haqqında təəssüratlarımı indi yazmayacağam. Bu barədə gəniş köşə yazımı növbəti nüsxədə təqdim edəcəm. Bu gün Ağcabədidə tanış olduğum bir zabitin bir hərəkəti barəsində sizə söhbət açacağam.

Məni tanıyanlar bilir ki, mən hərbiçi qardaşıyam. Hərbiçi qürurunun nə demək olduğunu iliyimə qədər hiss edən insanam. Onların yenilməzliyini, meğrur duruşunu, əylməz qamətini 13 yaşından bəri görəndə, sezen birisiyəm. Yeni mən hərbiçilərə üz-üzə gələndə haqlarında min bir xəyal düşüncələrə dalan bir jurnalistəm. Onlarla bağlı olan ayrı-ayrı məqamlar elə həyatımın ayrı-ayrı anlarında da yaddaşıma həkk olunub. Dünyəni kimi.

Mən dünən tək yaralı bir hərbiçinin öz dostunun torpağından əylib öpməsinin şahidi olmadım, mən dünən o hərbiçini özüm bildim. Müxbir kimi şəhidləri ziyarətə getmişdim. Şəhid məzarının ətrafında çoxlu insan vardı. Həmçinin, mənim tanış olduğum Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin hərbiçisi olan Rəyol da. Şəhid məzarını ziyarət etdikdən sonra hər kəs dağılışıma başlamışdı ki, aniden bu hərbiçi bir cümle səsləndirdi: "Məni dostumla baş-baş buraxın!" İnanın səmimiyyətimə, cümlə ruhumu elə sirkələdi ki...

Kənara çəkildim, qıraqdan o hərbiçini müşahidə etdim. Gözümə axan yaşlarla. 2-3 dəqiqə tor-

paqları deyim, şəhidin ruhu ilə deyim, dostunun özü ilə deyim, bildirmə, söhbət etdi. Bax o 2-3 dəqiqədən sonrakı səhnə mənim gəncliyimin heç unutmayaçağım bir anına çevrildi, yaddaşıma həkk olundu. O, əyildi, dostunun torpağını qoxladı və alını torpağa qoyub, növ-

qucaqlayım?"-dedim və höknürtü ilə ağlayıb boynundan öpdüm. Yarasını hiss edərək, varlığını duyaraq, acılarını yaşayaraq qucaqladım mən onu. Və bir cümle: "Sizin kimi oğullara görə, Allah haqqı, sizin kimi oğullara görə..." Cümləni tamamlaya bilmədim. Qəhərdən tamam-

bəti 2-3 dəqiqə ərzində də torpaqdan öpərək donmuş vəziyyətdə qaldı. Çəkdiyim bu fotoda olduğu kimi: Sonra ayağa qalxdı. O, arxasını çevirib məzardan uzaqlaşmadı, üzü məzara arxa-axaya geri addımlayıb bir neçə metr sonra çevrilib mənə doğru irəlilədi.

Bu an mən jurnalistliyimi kənara qoymuşdum. Mən müəllimlərimin mənə öyrətdiyi "Jurnalist sənəti" qüvvəsinin bir mənasını unutmamışdım. Çünki artıq mən jurnalist deyildim, artıq mən əvvəldə də qeyd etdiyim kimi, hərbiçini iliyimə qədər hiss edən bir insan idim. Ona: "Olarmı, sizi

laya bilmədim. Amma indi tamamlayıram, onlar kimi oğullara görə, Allah haqqı, üstündə neçə gəzirik.

Bir neçə həftə öncə bir status yazmışdım: "Bu gənclər Qarabağı görmədi, heç görmədi, amma onlar anladılar ki, Qarabağ onlar üçün namusdur, anadır". Mən yaralı Rəyolun simasında bunun növbəti dəfə şahidi oldum. Və bir neçə gün öncə yazdığım yazıda dediyim "Tozlu, palçıqlı çəkmələrindən öpürəm, əsgər" ifadəsini indi Rəyala ünvanlayıram: "Tozlu, palçıqlı çəkmələrindən öpürəm, Rəyol".

Rövşən Tahir

Mən də şəhid olmağa hazırım Vətən

Bəsirət gözüm gec açıldı, amma geniş açıldı. Bu vaxta qədər həyatımda səssiz bir dönmə vardı, özümü anlamağa çalışırdım. Belə bir vaxtda sən gəldin həyatıma. Arzularımı, xəyallarımı dəyişdin. Qəlbimdə yatan lal dalğaları coşdurdu, içimdə fırtınalar yaratdın Vətən.

Bizi özümüza qaytar, ləyaqət hissini gücləndir. Həmmizə barabarlaşdır, bütövləşdir, millətləşdir.

Göz yaşları, həyəcan, qürur içində keçdi bu günlərimiz. 44 gündə yaşadığımız və hiss etdiklərimizi heç bir ədəbiyyat, ya da film təsvir etmək qüdrətində deyil.

Müharibə bizə bütün kitabların öyrətdiyindən daha çoxunu öyrətdi.

Sevməyi, bir yumruq olmağı öyrətdi, düşmənlə dost yox, düşmən olmağı öyrətdi, Vətən üçün birləşməyi, Vətən üçün ölməyi öyrətdi.

Sən demə müharibə həm də həqiqətən cəsur adamların işidir.

Cəsur... nə olan şeydir? Cəsurluq səmimiyyətdir, sevə bilməkdir. Əgər cəsur deyilsənə güvənə bilmərsən, həqiqət arıncı gədə bilmərsən.

Siz, bu həqiqəti inanaraq ədalət və həqiqətin tərəfində döyüşən dünyanın ən böyük qəhrəmanlarıdır. Siz bizim üçün müqəddəs torpaqlarımız, uğrunda döyüşürsünüz. Bundan böyük qəhrəmanlıq yoxdur.

Vətən... sənətin yolunda necə oğullar torpağa tapşırıldı, necə analar övladsız, necə balalar atıxdı qaldı. Sənətin uğrunda mən də şəhid olmağa hazırım Vətən!

Sizlə qürur duyuram, ey sağlıq tariximizi yazan, azadlıq gətirən torpağımızın Əsgərləri, Zabitləri, Qaziləri, Azərbaycan Ordusu.

Bu müddətə, qələbə xəbərini bizə çatdırdığınız üçün var olun Böyük sərkərdə, Ali Baş Komandan.

Bizim ağrımız, fəxrimiz Şəhidlər, Günəş hər gün sizi xatırladacaq... Qarşınızda baş əyirəm...

«Şəhidlərin analarının ayaqlarının altından öpürəm»

"Gözümüzdə aydın olsun. Sənə qurban olaram, bu tam başqa bir hissdir. Nə oğul toyunun sevincinə, nə qız toyunun sevincinə bənzəmir. Üz istəyirəm böyüklərdən, ana olmaşam, bu hissi keçirməmişəm, oğul dünyaya gətirmişəm, o boyda əsgər böyüdülmüşəm, bu hissələri keçirməmişəm. Bu, bambaşqa bir hissdir. Bilmirəm ki, nə edim?! Təsəvvür edin, ayaqyalın qaçmaq istəyirəm. Bu gün səhər ATV kanalında olanda verilişdən öncə ayaqyalın oynamaşam ki, şükür sənə, İlahi. Bu sevinə şəhidlərimizin qanı bahasına başa gəldi. Onların ruhu qarşısında baş əyirəm. Onların analarının əllərindən öpürəm, əllərindən də yox, ayaqlarının altından öpürəm. Şəhidlərimiz olmasaydı, bu torpaqları ala bilməzdik. Allaha and olsun, hər bir şəhid elə bilin ki, öz qarşısını, öz bələmdir. İnansınız ki, deyiləndə ki, Naxçıvana 20 şəhid gölür, mən nə hallara düşdüm. Qurana and olsun, fikirləşdim ki, o torpaqda onlar yaşamayacaqlar, mən yaşayacam, amma vuruşurlar. O şəhidlərin qarşısında baş əyirəm, dəfələri deyirəm, analarının ayaqlarının altından öpürəm".

Bu sözləri Adalat.az saytına açıqlamasında Əməkdar artist Sevinc Səriyeva söyləyib:

"Siz inanın, bu səhər sevincdən elə bir vəh gəldi ki, necə qışqırdımsa, həyat yoldaşım dik atıldı. Elə bildi ki, başma hava gəlib. Üzümə bir sille çəkdi ki, ayılıb. Neçə il idi ki, içimdə o hayırtı var idi. Bu necə hissələr idi?! Bu saat hər kəs bəyirir. Neçə ildir ki, mənəmlə kəsülü olan Aygün xanım Bayramovaya zəng edəcəm. Deyəcəm ki, mənə günəhə yoxdur, səndən üz istəyirəm, gəl barışaq. İnansınız, bu axşam zəng edib söyləyəcəm ki, gözünüzü aydın olsun, gəlin barışaq. Nədənə mənəndə inciyib. Deyəcəm ki, nə olubsa, mənə belə də, bu əziz gündə küsülü qalmağ istəmirəm. Bax elə başla bax de deyəcəm".

Rövşən

Rəşad Sadiqov: «Yaşadığım hissələri sözlə ifadə edə bilmirəm»

"Bütün Azərbaycan xalqını, dövlətimizi, ordumuzu ürək-dən təbrik edirəm. Yaşadığım hissələri sözlə ifadə edə bilmirəm".

Qolaz xəbər verir ki, bu sözləri "Zirə"nin baş məşqçisi Rəşad Sadiqov açıqlamasında 2-ci Qarabağ müharibəsinin Azərbaycanın qələbəsi ilə bitməsi barədə danışarkən deyib. O, başda Ali Baş Komandan İlham Əliyev olmaqla, Ordumuzu təbrik edib: "Uzun illər idi, işğal altında olan torpaqlarımızın azad olması arzusu ilə yaşayırdıq. Allaha şükür, bu günləri yaşayırdıq. Başda Ali Baş Komandan İlham Əliyev olmaqla, Ordumuzu ürək-dən təbrik edirəm. Bu günləri bizə yaşatdığına görə onlara təşəkkür edirəm. Onlarla fəxr edirik. Şəhidlərimizə Allahdan rəhmət, ailələrinə səbr diləyirəm. Yaralılarımıza Allah şəfa versin. Bir daha bütün Azərbaycan xalqını bu zəlfə münasibətlə ürək-dən təbrik edirəm. İşğaldan azad olunmuş torpaqlarımıza ayaq basmağımızı, orada zaman keçirməyimizi səbirsizliklə gözləyirəm".

Bir millətin namusu, şərəfi, simvolu Şuşa

Qədim və zəngin mədəniyyət bəşiyimiz Şuşanın şanına, şərəfinə, tarixinə, təbiətinə, onun yetişdirdiyi parlaq, əzəmətli simaların, ədəbiyyat, mədəniyyət, elm, görkəmli siyasət və elm xadimlərinin ünvanına çox yaraşan, vəsf edən əsərlər yaranıb, bəstələnib, ucaldı, amma tam məsuliyyətə deyirəm: tarix boyu Şuşanın şərəfinə ən böyük əsəri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev, müstəqil Azərbaycanın müzəffər ordusu yazdı: işğaldan azad Azərbaycanın şah əsəri, simvolu, Azərbaycanlıların namusu, şərəfi qurtuldu!

Ötən əsrin 80-ci illərinin sonu, 90-cı illərinin əvvəllərində "Odlar yurdu" qəzetinin əməkdaşı kimi od-alovun içində çapalayan Şuşada dəfələrlə olmuş, onun

müqəddər məhəllələrini, kəndlərini, kəndli kəndlərini qarış-qarış gəzmiş, vertolyotla Turşsuya enərək bizi atəşə tutan, Xankəndini su ilə təchiz edən Xəlfəlidəki su anbarını mühafizə edən rus əsgərləri ilə üzə gəlmiş, Qayıbdan keçib Kerkicahan qəsəbəsində erməni quldurları tərəfindən yandırılan məktəbi göz yaşları ilə izləmişdim. Azərbaycanın, Türkiyənin

ədəbi-mədəni, ictimai-siyasi həyatında silinməz iz buraxmış Şuşanın dahi övladı Əhməd bəy Ağaoğlunun nəvəsi Təkdaş Ağaoğlu ildə 2015-ci ildə onun mənzilindəki növbəti görüşümüzdə o nisgilli bir tərzde demişdi: -Azərbaycanın yenidən müstəqillik əldə etməsinə nə qədər sevinclə, göz yaşları ilə eşitmişdim, bir il sonra Şuşanın işğalını yüz qat üzüntü və kədərlə duydum. Çünki Şuşasız Azərbaycan, Azərbaycan yox, Yaralıcandır, mən Şuşasız Azərbaycan təsevür etmirəm. Ağlıma gətirmək istəmirəm...

Mən o zaman təsəlli, təskinlik verərək demişdim:

Abid Tahirli

AXŞAM ZƏNGİ

«YASTIĞINIZ YÜNGÜL OLSUN...»

Öz virtuoz zəhməti, yorulmaz qələmi ilə minlərlə oxucunun qəlbini fəth etməyin sirtini yaxşı bilən, əsərləri sevilə-sevilə oxunan dəyərli söz sahibi, tanınmış alim və ədəbiyyatşünas, yazıçı-publisist, çoxsaylı elmi-bədii kitablar müəllifi Allahverdi Eminov koronavirus (COVID-19) infeksiyasına yoluxub uzun müddət idi ki xəstəxanada yatırdı. Aparılan intensiv müalicə nəticəsində səhərdə müsbət dinamika və stabilləşmə qeydə alındığına, vəziyyəti normallaşdığına görə tibbi yardım ambulator şəraitdə davam etdirəməsi üçün Allahverdi müəllim bu günlərdə xəstəxanadan evə buraxılıb. Elə buna görə də "Axşam zəngi" ilə istedadlı nasirimizi narahət etdik.

-Salam, Allahverdi müəllim, axşamınız xeyir. Həmişə evinizdə, doğma ocağınızda, ailənizin, övladlarınızın, nəvələrinizin yanında olasınız. Özünüzü necə hiss edirsiniz?

-Diqqətinizə görə çox sağ olun, Allaha şükür ki, indi xeyli yaxşıyam. Tezliklə tam sağalacağım inanıram. Amma bir ay bundan əvvəl vəziyyətim heç də ürəkaçan deyildi. Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin xüsusi rejimli xəstəxanasında yerləşdirilmişdim. Bu şafa ocağında olduğum günlərdə özləri ilə işiq,

sevinc gəzdiren ağ xalatlı sağlamliq kəşikçilərinin insanlara qarşı göstərdikləri qayğının və peşəkərlığın canlı şahidinə çevrildim. Koronavirusla mübarizədə həkimlərin və tibb işçilərinin fədakar əməyini minnətdarlıqla qeyd etməliyəm. Rafiq bəy, həqiqətən də həkim qəlbə çırağa bənzəyir. Onun işığı günəşin tellərindən hörülüb. Bu, hər səhər üfüqlərdən boylanın günəş deyil, insan qəlbini dərinliklərinə enən, gizli kölgəlikləri işıqlandıran İnsan dır! Və mən ürəkli günəş işığı ilə dolu belə necib insanların əhatəsində idim. Xüsusilə də Rəhim doktor təkcə mənə (o ədəbiyyat adamı olduğumu bildirir) yox, bütün xəstələrə çox diqqət və həssaslıqla yanaşırdı. Burada bir cəhəti vurqulayım ki, öz işinə vicdanla yanaşma, işgüzarlıq, sadəlik, yüksək dərəcədə təvazökarlıq Rəhim doktora xas olan keyfiyyətlərdir. Günlərlə ölümün astanasında olarkən mənə kömək və xilas əli uzadan bu xeyirxah insanın səmimi qayğısını hər an hiss edirdim. Mənə yaşamaq və nəfəs almaq imkanı yaratdığına, müalicəmə göstərdiyi səylərə görə firsətdən istifadə edib qəzet vasitəsilə Rəhim doktora təşəkkürümü bildirirəm.

-Bu xəstəliyə yoluxmamışdan əvvəl ocağınızı əvvəllərində Sizin "Ədalət", "525-ci qəzet" və "Hürriyyət" qəzetlərinə ilk dəfə olaraq müharibə və ədə-

biyyat mövzularında "Müharibə və ədəbiyyat", "Müharibə və əxlaq!", "Müharibə və mərhəmət" adlı sanballı, bugünkü, gərəklil məqalələriniz nəşr olundu. Gur səslə demək olar ki, son ayların publisistik əsərləri içərisində bu məqalələr vətəndaşlıq cəsarəti və bədii seviyyəsi ilə xüsusi yer tutdu. Məhz buna görə də oxucular Sizdən zəngin axtarılarla və faktlarla ərsəyə gələn bu yazılarınızı diqqət və məhəbbətlə gözləyirlər.

-Hələ ağ vərəqlərə köçürülməmiş sözlər, deyilməmiş fikirlər çoxdur. Ürəyim doludur. Hazırda evdə həkimlərin nəzarətində

dəyəm, müalicəmə davam edir. Təəssüf ki, həkimlər nə yazmağa, nə də çox danışmağa hələlik icazə vermir. Təbii ki, sağlamlığımdan tam bərpasından sonra yarıdıcılıqla məşğul olmaq, müharibə və ədəbiyyat mövzusu ilə bağlı silsilə məqalələr yazıb çap etdirmək və digər mövzularda yazılar qələmə almaq fikrindəyəm. İnşallah!

-Biz də ağ xalatlı ümid, sevinc işqlarının - qayğıkeş həkimlərin Sizə çox danışmamaq barədə verdikləri mehriban göstərişə hörmətlə yanaşib geniş sorğusaldan yan keçirik. Sonda bilmək istəyirik: sevimli "Ədalət" qəzetinə və oxucularınıza sözlünüz varmı?

-Başda cəsarətli və istekli yazıçımız Aqil Abbas olmaqla doğma "Ədalət" qəzetinin bütün yaradıcı kollektivinə və oxucularına dünyanın ən şirin neməti olan can sağlığı arzulayıram.

Günümüzün, gündəlik həyatımızın əsas şüarına çevrilmiş məlum sözləri mən də bir daha təkrar etmək istəyirəm: lazımı qorunma tədbirlərindən istifadə edin, yeni maska taxın, məsafə saxlayın, şəxsi gigiyeniya qaydalarına xüsusi diqqət yetirin ki koronavirusa yoluxmayasınız.

Uca Allahın mərhəməti hamının üstündə yar olsun!

-Allahverdi müəllim, söhbət üçün sağ olun. Sizin "Yastığınız yüngül olsun" deyir, Allah-Təalının inayəti və səfəli allahın hərərəti sayəsində tezliklə tam sağalib normal həyata qayıtmağı və zəngin, maraqlı, çoxcəhətli yaradıcılığınızda yeni-yeni dəyərli, koloritli əsərlərlə oxucuları sevindirməyi arzu edirik. Amin!

Telefonla danışdı: Rafiq QƏNBƏRZADƏ

"Böyük qələbədir"

Xanəndələr hissələrini bölüşdülər

Azərbaycan Vətən Müharibəsindən qalib çıxdı. Gözün aydın olsun, xalqım. Şəhidlərimizin qanı bahasına, canı bahasına tarix yazdıq. Bunu bizə yaşadan Cənab Prezident İlham Əli-

tövliyü uğrunda canlarını qurban verdilər. Onlar şəhidlik zirvəsinə yüksələn insanlardır. Onların sayəsində bu torpaqları azad etdik. İnanın, qələbədən sonra səhərə qədər yata bilməmişəm. Bu gecə

qürurumuz özümüzə qayıtdı. Bir millət olaraq yumruq kimi Ali Baş Komandanın ətrafında birləşdik, herəmiş bir əsgər oldu. Bunun nəticəsində mənfur düşmənimiz ermənilər təslim oldu. Bu böyük

Xanəndə Firuz Səxavət: "Hamımızın gözü aydın olsun. Bunu sözlərlə ifadə edə bilmirəm, ancaq yaşayıram. Azərbaycan Xalqını, Ordusunu öpürəm. Düşünürəm ki, 30 il ərzində əziyyət çəkdi ki, bu da bir sınaq idi. Allah bunu bizə sınaq kimi göndərdi ki, torpağımızın qədri bilin. İnsanlarımız bir-biri ilə sıx şəkildə yaşayaçaq.

Ərazi bütövlüyümüz təmin olundu. Duyğularımı ifadə edə bilmirəm. Ağdamla bağlı o qədər arzularım var ki. Həsətlə gözlədiyim yerdə ora. Bu qələbə ilə düşünürəm ki, həyata ikinci dəfə gəldim. Bunu da bizə yaşadan Şəhidlərimiz oldu. Allah onlara rəhmət ələsin".

Əməkdar artist Elnur Zeynalov: "Neçə il sonra həsrət bitdi. Vallah, çox möhtəşəm bir xəbərdir. İfade edə bilmirəm hissələrimi. Bir onu bilirəm ki, əsgərlərimiz, zabitlərimiz Ali Baş Komandan başda olmaqla tarix yazdılar. Həqiqətən, tarix yazdılar. Bu Azərbaycanımızın qələbəsidir. Ağdam 28 ildən sonra geri döncəm. Bu bilirirsiniz, nə deməkdir? Gecədən yatmamışam. Sevinc göz yaşları içindəyəm. Allah millətimizi qorusun".

Rövşən Tahir

yeve, Ordumuza təşəkkür edirik. Şəhidlərimizin ruhları qarşısında baş əyirik. Azərbaycan xalqı coşqu içindədir. Elə bu coşqu ilə də Ağdamlı xanəndələrimizdən ələmətdər gün münasibətlə açıqlama aldıq.

Xalq artisti Mənsun İbrahimov: "Nəsil olaraq iki şəhid vermişik, biri qarşıya oğlu biri isə xalamin nəvəsi. Onlar Vətən yolunda, Vətənin bü-

(10.11.2020-red.) birbaşa Şəhidlər Xiyabanına getmişəm. Hisslərimi sözlərlə ifadə edə bilmirəm. Sizə deyim ki, Ali Baş Komandanımız ele bir sevincə yaşadı ki bizə, onu heç vaxt yaşamamışım. Allah Ali Baş Komandanımızı qorusun. Onun rəhbərliyi ilə qəhrəman oğullarımız Qarabağda dastan yazdı. Sözün əsl mənasında Şuşanı biz igidlərimizin qəhrəmanlığı sayəsində aldıq. Şuşamızın qayıtması ilə

bir qələbədir. Ki, xəritəmiz tamamlandı. Hətta Naxçıvanımızla aramızda quru yolu açılır. Çox böyük qələbədir. Allah Ali Baş Komandanımızı qorusun, Ordumuz var olsun, Şəhidlərin ruhunun qarşısında baş əyirəm. Bütün xalqımı ürək-dən təbrik edirəm".

"Bundan sonra işğaldan yox, bu zəfərdən danışacağam"

"Qarabağ"ın baş məşqçisi Qurban Qurbanov Qarabağın Ermənistandan işğaldan azad olunması ilə bağlı danışdı.

Qolaz xəbər verir ki, o, açıqlamasında deyib:

"Bütün fikrimiz, ordudan gələn xəbərlərdə idi. Hər birimizin illərdir gözlədiyi xəbər dünən cənab Ali Baş Komandanımız tərəfindən verildi. Hər zaman komandama hansı şəhəri təmsil ediyimizi, hansı adda daşdıqlarımızın məsuliyyətini izah edirdim. İndidən sonra işğal haqda yox, bu zəfərdən danışacağam.

Şükürlər olsun ki, ordumuzun sücaəti nəticəsində artıq torpaqlarımız düşmən işğaldan qurtuldu, inanıram ki, məcburi köçkünlərimizi tezliklə öz evlərinə qayıdacaq. Həmin şəhərlərimizə oynayacağıq; günü səbirsizliklə gözləyirəm.

Allah şəhidlərimizə rəhmət etsin. Allah şəhid analarımıza səbr versin. Gözün aydın olsun, Azərbaycan".

"Qarabağ"ın "İmarət"də oynaması realığa yaxınlaşır"

"Bu bizim üçün böyük sevincdir. Demək olar ki, ən böyük sevincimizdir. Klub olaraq hamı kimi cənab Prezidentə, Ali Baş Komandanına minnətdarlığımızı bildiririk".

Bu sözləri "Qarabağ"ın direktoru Emrah Çelikel deyib. Funksioner 1998-ci ildən Bakıda olduğunu xatırladı: "Həmin gündən bu vaxta qədər Qarabağ bizim ağır yerimiz idi. İndi isə sevincə qaynağı oldu. Bu sevincimizin müstəqilliyünü də dilə gətirib: "Qələbə xəbəri yenidir. Cənab prezidentin çıxışında izlədik ki, Ağdamı noyabrın 20-də geri alacağıq. Bundan sonra orada yaşayışın nə zaman bərpa ediləcəyini gözləyəcəyik. "Qarabağ"ın "İmarət"də oynaması realığa yaxınlaşır. Bu da hər kəsi bir başqa cür sevindirir. Dövlətimiz, necə tapşırıq versə, ona böyük sevinc və qürurla hazıraq". (Report)

Təsisçi və baş məsləhətçi: Aqil ABBAS

Baş redaktor: İradə TUNCAV

Qəzet "Ədalət" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnməsi və "Son dəqiqə" MMC Nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilmişdir.

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

KAPİTAL Bankın 1 saylı Nəsimi rayon filialı. kod: 200112 h/h VÖEN 9900003611 Muxbir hesabı: AZ37NABZ01350100000000001944 S.W.I.F.T. Bik: AİIBAZ 2x hesab N: AZ24AİIB38070019441100451111 VÖEN: 1300456161 İndeks:0107 Qeydiyyat nömrəsi 100

Ünvan: Bakı AZ 1073 Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "AZƏRBAYCAN" nəşriyyatı, 6-cı mərtəbə. Telefon: 538-05-50, 538-51-31, 434-55-98 Faks: 539-80-26 adaletqezeti@rambler.ru adaletqezeti@mail.ru, adaletqezeti@box.az

Tiraj: 2000 Sifariş: 22 Çapa imzalanmışdır: 10.11.2020